

DIVADLO.CZ

1. divadlo.cz

22.06.2023 divadlo.cz - Autor článku: Silvie Marková

Odkaz na originál

Klíčová slova: Antonína (3); Dvořáka (3); Divadle (2); Divadla; Dny; nové; opery; Ostrava

Festival Ostravské dny nabídne českou premiéru opery Bernharda Langa Hrátky s Trumpem

Česká premiéra opery Bernharda Langa Hrátky s Trumpem, flash-mob opera v rytmu techno-optimismu pro 2 e-koloběžky a 4 hoverboardy, Minimaraton elektronické hudby, prostorové kompozice v katedrále, připomenutí avantgardních i experimentálních děl minulého století i světové premiéry současných autorů – to vše a mnohem více nabídne letošní ročník festivalu Ostravské dny. Ostrava se tak po dobu deseti dnů od 24. srpna do 2. září stane opět centrem soudobé klasické hudby, hudby bez kompromisů a předsudků. V podání předních ansámbľů i sólistů zazní díla více jak osmi desítek skladatelů. Vedle rezidenčních orchestrů Ostravská banda a ONO – Ostrava New Orchestra se mohou návštěvníci těšit například na německý ansámbl Ensemble Garage nebo sólisty Miroslava Beinhauera, který rozezná unikátní šestinotónové harmonium, basklarinetistu Garetha Davise, saxofonistu Roscoe Mitchella, sound designéra Matthiase Schneider-Holleka nebo sopranistku Donatienne Michel-Dansac. V jejich podání zazní desítky světových premiér autorů z Čech i ze zahraničí.

12. bienále festivalu hudby dneška pozve na koncerty do Trojhalí Karolina, nového uměleckého klastru Ostravské univerzity na Černé louce, městské galerie současného umění PLATO, **Divadla Antonína Dvořáka** nebo na Masarykovo náměstí. Hlavním "orchestrálním sálem" festivalu zůstává velkoryse zastřešené náměstí Trojhalí Karolina. V unikátním postindustriálním prostoru se uskuteční pět velkých koncertů Harmoniu i varhanám je na úvod vyhrazen kostel sv. Václava. Interpreti "prostorových" kompozic se rozmístí v Katedrále Božského Spasitele, už teď jsou pro ni hotové skladby Michala Rataje Jana Dobiáše nebo Pavla Zemka Nováka Minimaraton elektronické hudby (kurátor Martin Režný) zamíří do bývalé prodejny Bauhausu i nové galerie Díra. Operky v prostoru a site-specific performance překvapí kolemjdoucí na centrálním Masarykově náměstí i nábřeží nedaleké Ostravice – Malá Kodaň. Pro konvertovanou historickou budovu jatek PLATO už teď komponuje Raven Chacon a Peter Ablinger. Díky Bernhardu Langovi se ocitneme v **Divadle Antonína Dvořáka**. Novinkou letošních Ostravských dnů je spolupráce s Ostravskou univerzitou, a tedy nové sídlo festivalu – City Campus na Černé louce. Díky akusticky vynikajícímu sálu se nový umělecký klastr stane také koncertní destinací festivalu.

Ostravské dny (liché roky) – to jsou hlavně nové skladby pro orchestr, ale vztahují se i k NODO / **Dny nové opery Ostrava** (sudé roky). Letos to bude monodrama Playing Trump Cheap Opera (2019) z dílny rakouského skladatele a hvězdy evropského formátu, rezidenčního skladatele Ostravy Bernharda Langa. Inspirací pro toto panoptikální dílo bylo "svérázné" působení bývalého amerického prezidenta Donalda Trumpa a dezinformační tendence, které provázely (nejen) jeho předvolební kampaň. V opeře, která je po hudební stránce strhující koláží avantgardy, jazzu, popu, minimalismu i elektronické hudby, nechybí ani smyčky (loops), kterými je Lang pověstný. Opera patří do Langovy série cheap operas (laciných oper), které se vyznačují tím, že používají velmi malý instrumentální ansámbl, ale zato využívají všech technických a elektroakustických možností: samplových technologií, zesilovačů a syntezátorů. V jediné zpívané roli se představí francouzská sopranistka Donatienne Michel-Dansac, doprovodí ji hráči Ostravské bandy pod taktovkou Johannese Kalitzkeho. Režie a scénického designu se ujme tandem Jiří Nekvasil a David Bazika. Česká premiéra se uskuteční 1. září v **Divadle Antonína Dvořáka**.

Na Masarykově náměstí se odehrají dvě flash-mob opery v Brně působících skladatelů: Zásady tvorby pouličního názvosloví Radima Hanouska, který se jako basklarinetista a saxofonista v obou operách sám zařadí mezi účinkující, a Rozlučka se svobodou (opera v rytmu techno-optimismu) Františka Chaloupky. Kromě dvou zpěvaček a čtyř saxofonistů do instrumentace "vložit" také dvě elektrické koloběžky a čtyři hoverboardy. Další prezentace Františka Chaloupky se uskuteční o dva dny později (neděle 27. srpna) na orchestrálním zahajovacím koncertě v Trojhalí Karolina, kde se setkáme s jeho kusem Allegory of the Cave, dosud nehranou skladbou pro velký orchestr. V místě, kde původně hučely stroje a turbíny funkční koksovny, bude hrát mezinárodní ONO – Ostrava New Orchestra, velký symfonický orchestr mladých interpretů z deseti evropských zemí.

Mezinárodní Ostravská banda, komornější verze dalšího rezidenčního orchestru festivalu, ve kterém hrají i špičkoví sólisté nové hudby, poslouží skladbám Petra Bakly, Petra Cíglera a Miroslava Srnky, z nichž první dvě jmenované zazní ve světové premiéře (Baklův Diptych a nová, přepracovaná verze Cíglery Echolocations). Srnkova skladba Overheating vznikla v roce 2018 na objednávku Los Angeles Philharmonic. Skladby všech tří skladatelů uslyšíme v rámci jednoho programu, a to v pondělí 28. srpna na zastřešeném náměstí Trojhalí Karolina, v hlavním "koncertním sále" Ostravských dnů.

Pro impozantní prostor Katedrály Božského Spasitele v centru Ostravy vznikla skladba Michala Rataje Načalo polunóšníci. Skladatel využívá akustických možností druhé největší církevní stavby na Moravě a napsal ji pro bicí nástroje a hlasy, varhany, elektroniku a další nástroje. Světovou premiéru své kompozice pro varhany a dva improvizující sólisty připravuje rovněž Peter Graham (Jaroslav Šťastný). Poprvé na Ostravských dnech zazní hudba Jana Dobiáše. Jeho nová kompozice Chví se čas, která vzniká pro hlasy a perkuse, je inspirována básní Podzimní večer Otokara Březiny a pohybem Země kolem Slunce. Všechny tyto (a mnohé další) skladby naplní obrovskou chrámovou loď Katedrály Božského Spasitele v rámci koncertu Spiritual and Empiric v úterý 29. srpna. Dvojkonzert ukončí Adorace Nejsvětějšího Srdce Ježíšova (Litanie) pro housle a troje perkuse Pavla Zemka Nováka. Světová premiéra celovečerního díla pro bicistu Martina Opršála se uskutečnila vloni na Velikonočním duchovním festivalu v Brně. Součástí festivalu je i Minimaraton elektronické hudby, který v sobotu 26. srpna na několika scénách v galeriích PLATO Bauhaus a

Díra nabídne mimořádný vhled do historie a současnosti vývoje elektronických nástrojů a pestrých tvůrčích autorských přístupů. Například s prvními v Československu vyrobenými modulárními syntetizéry Číslizvuk (1977) a Antares (1978) vystoupí jejich znalec a autor obsáhlé publikace Elektrofony Milan Guštar. Set postavený na kazetových páscích přiveze Petr Ferenc. Premiéru skladby Tudorforest uvede Opening Performance Orchestra. Improvizovaný set Tarnovského bude mixem postklubové dekonstrukce, musique concrete, metamorfovaných akustických zvuků a generativní hudby. Současná generaci skladatelů zastoupí Ian Mikyska s banjo-live-processingovým duem Datel zkázy (spolu s Janem Faixem) a Miro Tóth s projektem Predskokan Otrok, mixujícím vlivy IDM, techna, glitche, drone ambientu a generativní hudby. Z Berlína přijedou Pablo Leinhard (s programem využívajícím mixážní pult bez vstupního signálu) a klarinetistka a zvuková umělkyně Sam Dunscombe. Improvizovaný set Tarnovského pak bude mixem postklubové dekonstrukce, musique concrete či generativní hudby. Palestinský nomád Dirar Kalash, který je mistrem hry na tradiční východní nástroje, se představí se skladbou postavenou na využití softwarů Puredata a Supercollider. Institut sonologie v Haagu budou "reprezentovat" Francesco Corvi s live kódováním zvuku a František Hruška. Svoji novou skladbu uvede také rezident Institutu Ostravských dnů Tymon Zgorzelski. Underground pod undergroundem budou reprezentovat legenda české hlukové a industriální scény Radek Kopel a SitbQ z Jižní Korei / Holandska.

[« zpět na začátek](#)